

Sygn. akt: XII C 4402/15/P upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie XII Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Renata Mleczo
Protokolant:	protokolant Iwona Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku (...) S.A. w K.

przeciwko R. Ł.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. przyznaje kuratorowi dla nieznanego miejsca pobytu pozwanego – M. J. wynagrodzenie w kwocie 600 (sześćset) złotych.

Sygn. akt XII C 4402/15/P

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 września 2016 roku

Strona powodowa (...) Bank (...) S.A. w K. wniosła przeciwko pozwanym D. M., Ł. Ł. i R. Ł. o zapłatę kwoty 2.154,45 zł wraz odsetkami ustawowymi od dnia 03.03.2015 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt (...).

Strona powodowa na uzasadnienie wniesionego pozwu podniosła, że w dniu 13.06.2001 r. zawarła z J. Ł. umowę pożyczki, która nie została spłacona. J. Ł. zmarła w dniu 11.04.2010 r., a jej spadkobiercami są D. M., Ł. Ł. i R. Ł.. Strona powodowa wskazała, że na kwotę dochodzona pozwem składają się: kwota 879,70 zł tytułem niespłaconej należności głównej, kwota 43,92 zł tytułem odsetek umownych naliczanych od dnia 14.06.2001 r. do dnia 06.08.2003 r., kwota 1.209,83 zł tytułem odsetek za zwłokę naliczanych od dnia niespłacenia należności w terminie ustalonym w umowie do dnia 02.03.2015 r., kwota 21 zł tytułem opłat i kosztów.

Podczas rozprawy w dniu 02.12.2015 r. Sąd zawiesił postępowanie w stosunku do pozwanego R. Ł., a następnie wyłączył do odrębnego rozpoznania. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt (...). W dniu 18.03.2016 r. dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego R. Ł. został ustanowiony kurator.

W odpowiedzi na pozew oraz w dalszych pismach procesowych kurator dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego wniósł o oddalenie powództwa oraz przyznanie wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji kuratora sądowego.

Kurator podniósł zarzut przedawnienia roszczenia oraz podkreślił, że strona powodowa nie wykazała, aby przysługiwało jej roszczenie w dochodzonej wysokości. Wskazał, że z żadnego dokumentu dołączonego do pozwu nie wynika sposób wyliczenia dochodzonej kwoty oraz sposób zaliczania poszczególnych wpłat dokonywanych przez zmarłą spadkobierczynię.

W piśmie procesowym z dnia 09.06.2016 r. strona powodowa podniosła, iż wystawienie przez nią bankowego tytułu egzekucyjnego przerwało bieg terminu przedawnienia, który zaczął biec od nowa w dniu 14 czerwca 2011 r. tj. z upływem roku od zawieszenia postępowania egzekucyjnego. Kolejny bieg terminu przedawnienia został przerwany w dniu 18.10.2013 r. kiedy to strona powodowa uzyskała informację od właściwego sądu w przedmiocie toczącego się postępowania spadkowego po J. Ł.. Zdaniem strony powodowej dochodzone roszczenie zostało przez nią udowodnione dołączonym do pozwu wyciągiem z ksiąg bankowych, który będąc dokumentem prywatnym, stanowi pełnoprawny środek dowodowy.

W kolejnym piśmie procesowym z dnia 07.07.2016 r. kurator podtrzymał dotychczasowe zarzuty, w szczególności zarzut przedawnienia roszczenia wskazując, że z uwagi na umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 823 k.p.c., nie doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia. Kurator podkreślił, że zgodnie z orzecznictwem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02), jeżeli na skutek bezczynności wierzyciela postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z mocy prawa, to stosując odpowiednio art. 182 § 2 k.p.c. przyjąć należy, iż wniosek o wszczęcie egzekucji nie wywiera żadnych skutków, jakie ustawa wiąże ze złożeniem tego wniosku. Zdaniem kuratora, wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego złożony przez stronę powodową nie wywarł żadnych skutków, jakie ustawa wiąże ze złożeniem takiego wniosku, co oznacza, iż roszczenie strony powodowej uległo przedawnieniu z upływem 3-letniego okresu przedawnienia liczonego od dnia wymagalności roszczenia. Z ostrożności procesowej kurator podniósł iż do przedawnienia roszczenia doszło w dniu 14.06.2014 r. Kurator wskazał, że skoro komornik sądowy zawiesił postępowanie egzekucyjne postanowieniem z dnia 14.06.2010 r., to przedawnienie rozpoczęło na nowo swój bieg z upływem roku tj. z dniem 14.06.2011 r. zgodnie z przepisem art. 823 k.p.c.

Zdaniem kuratora wniesienie pozwu dopiero w dniu 09.03.2015 r. nastąpiło już po upływie 3-letniego terminu przedawnienia. Kurator podkreślił, że nie sposób się zgodzić ze stroną powodową, iż wystąpienie do sądu z wnioskiem o udzielenie informacji, czy toczyło się postępowanie spadkowe po J. Ł. stanowi czynność przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Powyższa czynność, zdaniem kuratora, nie przerwała biegu terminu przedawnienia.

Bezsporne w sprawie były następujące okoliczności.

W dniu 13.06.2001 r. pomiędzy stroną powodową (...) Bank (...) S.A. w K. a J. Ł. doszło do zawarcia umowy pożyczki na kwotę 2.000 zł. Zgodnie z punktem 4 umowy termin płatności ostatniej raty został wskazany na dzień 12.06.2004 r. Na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego Nr (...) z dnia 04.09.2003 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie z dnia 17.12.2003 r., sygn. akt (...) zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne, które było prowadzone przez komornika sądowego przy tut. Sądzie D. K. pod sygn. akt (...). W dniu 11.04.2010 r. zmarła J. Ł.. Postanowieniem z dnia 05.04.2011 r., sygn. akt I(...)(...) stwierdził, że spadek po J. Ł. na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyły dzieci: D. M., Ł. Ł., R. Ł. wszyscy po 1/3 części. W związku ze śmiercią dłużniczki w dniu 11.04.2010 r. komornik sądowy prowadzący postępowanie egzekucyjne, postanowieniem z dnia 14.06.2010 r. zawiesił postępowanie egzekucyjne, a następnie postanowieniem z dnia 22.04.2013 r. stwierdził umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy samego prawa na podstawie art. 823 k.p.c. Postanowienie to jest prawomocne.

Ponadto sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Zgodnie z punktem 2 umowy pożyczki, prowizja banku wynosiła 50 zł i była pobierana najpóźniej w dniu uruchomienia umowy. Zgodnie z kolejnym punktem 3 umowy, oprocentowanie pożyczki w dniu zawarcia umowy wynosi 22,40% według stopy stałej w stosunku rocznym. Z kolei w punkcie 4 wskazano, że pożyczkobiorca zobowiązuje się do spłacenia całości zadłużenia w formie 36 rat płatnych miesięcznie do dnia 13-go każdego miesiąca. Pierwsza rata płatna była do dnia 13.07.2001 r., zaś wysokość raty miesięcznej wynosiła 76,80 zł. Wysokość ostatniej raty określona była na kwotę 77,40 zł z płatnością do dnia 12.06.2004 r.

Dowód: umowa pożyczki k. 14.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonej przez stronę powodową umowy, której autentyczność oraz prawdziwość zawartych w niej treści nie budziła wątpliwości oraz nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Pozostałe okoliczności były bezsporne, bowiem spór w sprawie sprowadził się w zasadzie do kwestii istnienia przedawnienia roszczenia.

Sąd zważył, co następuje.

(...) Bank (...) S.A. w K. - wobec skutecznie podniesionego przez kuratora zarzutu przedawnienia - nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do przepisu art. 118 kodeksu cywilnego, termin przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata.

W przedmiotowej sprawie stroną powodową łączyła z pożyczkobiorcą (zmarłą matką pozwanego) umowa pożyczki z dnia 13.06.2001 r. Powyższą wierzytelność uznać należy zatem za powstałą w związku z prowadzoną przez wierzyciela działalnością gospodarczą, do której znajduje zastosowanie 3-letni termin przedawnienia, co też nie było kwestionowane przez żadną ze stron. Zgodnie bowiem z panującym zarówno w orzecznictwie, jak i doktrynie poglądem, kwalifikacja roszczenia decydująca o terminie przedawnienia nie ulega zmianie w przypadku zmiany podmiotowej po stronie wierzyciela czy dłużnika.

Spór w sprawie sprowadzał się natomiast do kwestii wpływu umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 823 k.p.c. na bieg terminu przedawnienia roszczenia. Sąd tutaj podzielił stanowisko kuratora. Zgodnie z przepisem art. 823 k.p.c. postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszono postępowania. Termin powyższy biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od ustania przyczyny zawieszenia. Przepis ten ma na celu zdyscyplinowanie wierzyciela do aktywnego udziału w postępowaniu egzekucyjnym, w którym podjęcie określonych czynności wymaga jego inicjatywy lub współdziałania.

W przedmiotowej sprawie przyczyną umorzenia postępowania z mocy prawa była beczynność wierzyciela trwająca ponad rok od ostatniej czynności komornika. Zdaniem Sądu do oceny skutków prawnych wniosku o wszczęcie egzekucji w razie jej umorzenia na podstawie art. 823 k.p.c. stosuje się odpowiednio art. 182 §2 k.p.c. Oznacza to, że wniosek o wszczęcie egzekucji złożony przez wierzyciela w lutym 2004 r. nie wywarł skutków, jakie ustawa wiąże z jego wniesieniem. Wniosek ten nie przerwał biegu terminu przedawnienia. Prezentowany pogląd jest ugruntowany w orzecznictwie sądowym, czego przykładem może być chociażby wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2015 r., I CNP 28/14. W orzeczeniu tym Sąd Najwyższy wskazał na jednolity i utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd o stosowaniu odpowiednio przepisu art. 182 §2 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c. do skutków umorzenia ex lege egzekucji sądowej (art. 823 k.p.c.). Sąd Najwyższy wskazał, że „po umorzeniu postępowania egzekucyjnego, wniosek o wszczęcie egzekucji nie może wywierać już żadnych skutków prawnych - podobnie jak pozew - także w zakresie przerwy biegu przedawnienia egzekwowanego roszczenia. Przemawia za tym potrzeba udzielenia ochrony interesu strony przeciwnej, gdy wierzyciel nie wykazuje odpowiedniej aktywności przez ustawowo określony czas, która legła u podstaw takiego ukształtowania treści powołanych przepisów. Z tych przyczyn przerwanie przedawnienia o jakim mowa w art. 124 § 1 k.p.c., wywołane wnioskiem o wszczęcie egzekucji, zniweczone zostało umorzeniem postępowania

egzekucyjnego z mocy ustawy i biegnie na nowo, po zaistnieniu skutku tego umorzenia, stosownie do art. 124 § 2 k.p.c.”.

Bieg terminu przedawnienia należało liczyć od dnia, kiedy został wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny, tj. od dnia 04.09.2003 r. Dodatkowo wskazać należy, iż strona powodowa nie wykazała żadnym innym dowodem, iż dochodziło do innych przerwania biegu przedawnienia, a to na niej zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu spoczywał ów obowiązek (art. 6 k.c.). Tym samym, zdaniem Sądu, na dzień wytoczenia powództwa przeciwko R. Ł., roszczenie było przedawnione.

Odnośnie zapłaty odsetek ustawowych uznać należy, iż zobowiązanie również w tym zakresie uległo przedawnieniu. Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się bowiem najpóźniej z chwilą przedawnienia roszczenia głównego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., V CK 655/04, uchwała Sądu najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r., III CZP 42/04).

Podsumowując, stwierdzić należy, iż w chwili wniesienia do Sądu pozwu w marcu 2015 roku, roszczenie strony powodowej było już przedawnione, co skutkowało w wyniku podniesionego przez kuratora zarzutu przedawnienia, oddaleniem powództwa.

Z uwagi na fakt, iż nieznanymi z miejsca pobytu pozwany R. Ł. reprezentowany był w procesie przez kuratora, Sąd przyznał dla kuratora wynagrodzenie w wysokości 600 złotych na podstawie przepisu § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U.2013.1476), który stanowi, że wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej "kuratorem", nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku gdy kuratorem jest radca prawny, przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych. Zgodnie z obowiązującym na dzień wniesienia powództwa § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu stawki minimalne wynoszą przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 1.500 zł do 5.000 zł - 600 zł. Sąd uznał, iż rodzaj sprawy, stopień jej zawiloci i nakład pracy kuratora uzasadnia przyznanie kuratorowi wynagrodzenia we wskazanej wysokości.